

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת כי תשא
שנת תשפ"ד



גליון
מ"ח



שיעורי חינוך

יום שני פרשת עקב שנת ה'תשפ"ג

אתה יהודי, תביא עוד יהודי!

גם לשוחח על זה עם המנהל או המנהלת ואם רוצים לשוחח על משהו בחדר מלמדים או בחדר מורות, משוחחים רק בלי שמות; לא כל אחד צריך לדעת את הפרטים המדויקים של כל מה שעובר על כל ילד, מי נשף ומי דבר דבורים לא יפים, ואם כן צריכים להגיד שמות אפשר לומר זאת רק למנהל או למנהלת.

מהו העקר

העקר צריכים לדאג לתת מלים טובות, להקדיר בילדים: "אתה כן", "אתה כן יכול", "אתה יודע לציר", "אתה יודע לכתב", "אתה יודע לקרא", "אתה יכול להיות חזן", "אתה יודע לשיר", "בוא תגש אתה כן יכול".

ילדים הם כל כך שבורים, ילדים חושבים על עצמם 'אני לא שווה כלום', וצריכים לבנות אותם ולהראות להם: "אתה כן יכול", "אתה כן יכול".

להוסיף מלח ופלפל...

אני מבקש מאוד מכל אנשי הצוות, שיכינו לעצמם ספורי צדיקים כדי לספרם לילדים. אנו הרי מברכים עם כל כך הרבה ספרים וקנטרסים ממוהרא"ש, ובעצתו אמונה יש כל שבוע ספורי צדיקים, תצינו לעצמכם את 'הספור הזה' אני הולך לספר,

קבלתי מכתב מילד בן אחת עשרה - שתים עשרה, והוא כותב לי כך: "מה לעשות שיש בכתה שלי ילד שהוא קצת אטי, הוא מדבר קצת משנה, ויש ילדים שלא מפסיקים לשפך לו את הדם, מחקים את אפן הדבור שלו, ואף אחד לא מתיחס לזה", והוא שואל אותי: "ראש הישיבה, מה אפשר לעשות פה? אני מדבר אל הילדים וזה לא עוזר". מה יכול ילד לעשות? ילד לא יכול ללכת ולריב עם כל הכתה, עניתי לו: "אתה תהיה החבר של הילד הזה, אתה תדבר אתו, אתה אל תעשה צחוק ממנו".

ישר בכתה

מכרח להיות ישר בכתה, אם ילד בא להתלונן שמישהו פגע בו, מישהו עשה לו משהו, אי אפשר להאמין לו, מכרחים קדם לשמע את הצד השני. אפלו שיודעים בודאות שהאחד הזה עושה בדרך כלל את הדברים האלו, אבל יכול להיות שעכשו במקרה הוא לא עשה את זה, ואולי הוא החליט עכשו להיות ילד טוב, ואם לא נשמע את הצד שלו לא תהיה לו עוד הזדמנות להיות טוב, דוחפים אותו שיפל עוד פעם; תמיד צריכים להקשיב לשני הצדדים.

מקשיבים לשני הילדים ומבקשים מהקדוש ברוך הוא שיתן עצה מה לעשות, אפשר

בעזרת השם יתברך אנו ממשיכים עם השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים, בקרית ברסלב ליבערטי, ביום שני פרשת עקב ה'תשפ"ג.

המלמד שלי נתן לי מלה טובה

זו זכות גדולה להיות מלמד, כי כל אחד מתנגע בעולם הזה, להתנגע - מתנגעים בכל אפן, לאן אתה רוצה לברח, אין לאן לברח, מהעבודה שלי נשאר לפחות משהו, הילדים יגדלו, הם יזכרו, 'המלמד שלי נתן לי מלה טובה', 'המורה שלי נתנה לי מלה טובה' אף אחד לא דאג לי, באותה שנה עברתי תקופה מאוד מאוד קשה, לא היתה פרנסה בפית, לא היה שלום בית בבית, ההורים שלי רבו, באתי לתלמוד תורה, באתי לבית החנוכה, והמלמד שלי נתן לי לטפה, המורה שלי נתנה לי חיונה, המלמד הקשיב לי, הוא נתן לי הרגשה שאני חלק מהכתה'.

אתם אף פעם לא יכולים לדעת מה פועל חיונה לילד, שמקשיבים לילד, ובמיחד שמקשיבים לילד המספן שאף אחד לא מסתכל עליו.

מלמד, מורה, צריכים להיות שתפים למה שקורה בכתה שלהם, מלמד צריך לדעת אם יש בכתה שלו ילדים שפוגעים באחרים.

אתה יהודי, תביא עוד יהודי!

ילדים ואעשה מהם יהודים! וזאת העבודה של המלמדים והמורות, להחדיר בילדי ישראל שישי בורא לעולם.

מתר למלמד ללכת לשמחות?

מצד אחד זו זכות עצומה עד מאוד שהשם יתברך בחר בנו שאנו יכולים לעבד במוסדות, מצד שני צריכים לזכר שזו אחריות, חייבים להיות בזמן וצריכים להיות מוכנים.

כתוב בשלחן ערוך (יורה דעה סימן רמה, סעיף טז): ש"מלמד אסור לו להיות ער בליילה; מלמד צריך ללכת לישן.

מלמדים שואלים אותי: "יש לי שמחה של בן דוד, שלא אלך לשמחה?" ואני עונה לו: אתה יכול להתפטר מהמלמדות, אם אתה אדם שמחבב ללכת כל לילה למסבות, לשלום זכר, לנואך נאכט, לדינר - אתה יכול ללכת, אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, בתנאי שאתה הולך לעבד במשרד, שם אתה יכול לבוא עיף, שם לא צריכים להיות אחרי מנוחה, אבל אם אתה מלמד, אתה הולך לתלמוד תורה אל ילדים אתה צריך להיות אחרי מנוחה טובה, שנה טובה, ובמצב רוח טוב.

המלמד קם מאחר

הרבה מלמדים שואלים אותי, הם קמו מאחר, הם עושים חשבון לעצמם שהם יתפללו בשעה אחת שאז יש להם הפסקת צהרים של שעה; שפך ההלכה, אם קמת מאחר אסור לך להשאיר הפקר את הילדים, אתה מכרח להפנס לכתה, ובשעה אחת תתפלל, (אסור להתפלל מאחר, אבל אסור להשאיר את הילדים הפקר), והם שואלים, הרי אסור לאכל לפני התפלה, "מה לעשות, אני רעב, מתר לי להפנס רעב לכתה?" ואני עונה: "אתה מכרח לאכל לפני שאתה נכנס לכתה! אי אפשר להפנס לכתה אל

יותר ממנו, הוא היה זאב טורף, הוא לא לקח דוקא יהודים, הוא לקח את כל אלו שישי להם אמונה כלשהי, אצלו בן אדם לא היה שוה כלום, הוא שחט מיליוני מיליוני אנשים.

היחידים שנשארו חזקים ביהדותם ברוסיה, היו חב"ד וברסלב; כל הענין של הקומוניסטים היה שהם סגרו את כל הבתי הפנסות, התלמודי תורה ובתי החנוכה, ואז כל תלמיד חב"ד לקח בשקט כמה ילדים ולמד אתם תורה, כל אשה מחב"ד לקחה בשקט כמה בנות ולמדה אתן הלכות, פסו את החלונות עם פירות ושמיכות שאף אחד לא ידע, וכך בשקט הם הסתתרו במסירות נפש ועשו עוד יהודים.

בחורים שהולכים להפצה מספרים מה שלצים שואלים אותם תמיד: "למה רק ברסלב וחב"ד מחפשים תמיד לחטף אנשים, למה בחסידות שלנו כל אחד מרצה עם עצמו, יש לנו את האדמו"ר שלנו לעצמנו ואנחנו לא מחפשים לתפס עוד אנשים..." - הקושיא היא התרוץ, יש לנו דרך להביא אנשים אל השם יתברך, יש לנו דרך להביא אנשים אל התורה, בווער בי להביא אל עוד יהודים אל השם יתברך.

אני אעשה מהילדים יהודים כשרים

על כל פנים בחב"ד מאוד חזקה האמרה: "אתה יהודי - תעשה עוד יהודי!" לכן לא מתחילה התורה במצוות אחרות כגון שמירת שבת וכדומה, אלא עם פריה ורביה, אתה לא יכול לשבת בלי מעש, תביא ילדים.

להביא ילדים אין הכוונה דוקא ללדת ילדים, ילדים הכוונה תלמידים ותלמידות שהם כמו ילדים, כמו שרבינו אומר (לקוטי מוה"ר חלק ב, סימן ז): מהו הענין של פריה ורביה, סתם ללדת ילדים והם לא ידעו מהשם יתברך? לא! אני אביא

ומתר להוסיף לספור מלח ופלפל, אפשר לשפץ את הספור איך שרוצים, העקר שהספור ידבר על מדות טובות, כבוד אב ואם, לאהב את השם יתברך, וכמה השם יתברך מקשיב לכל מלה שמדברים אליו.

המצוה הראשונה בתורה

אי אפשר לשער את גדל הזכות של עבודה עם ילדים.

ראיתי אמרה נפלאה מאוד מהרבי הקודם מליובאוויטש זכר צדיק לברכה, הוא מכנה "ריי"ץ" [רבי יוסף יצחק], הוא שואל כן: יש שיש מאות ושלש עשרה מצוות בתורה, מהי המצוה הראשונה בתורה? במה מתחילה התורה? במצוה של "פרו ורבו" (בראשית א, כח) תביא ילדים, הרי יש מצוות כל כך קדושות בתורה, לדגמא, המצוה של בנית המשכן או המצוה של למוד התורה, למה מתחילה התורה דוקא מהמצוה של להביא ילדים?

והוא אמר דבור מאד חזק; התורה מראה לנו, אתה מתחיל ללמד תורה, אתה רוצה לקיים את התורה, דע לך: "אתה יהודי, תעשה עוד יהודי, תביא עוד יהודי אל השם יתברך!"

ברסלב וחב"ד

זה היה חזק מאוד בחב"ד בתקופת הקומוניזם ועוד לפני כן בתקופת הקנטוניסטים, כשלא הרשו לשמר את היהדות, וחספו ילדים קטנים מביתם, מיליוני מיליוני יהודים לצערנו התבוללו היום בעם הרוסי, הם אפילו לא יודעים שהם יהודים, כשמשניח יבוא יחזירו אותם אל השם יתברך.

אחר כך היו הצרות של 'סטאלין' ו'היטלר' ימח שמם וזכרם; הרציחות של היטלר לא מגיעות למה שסטאלין ימח שמו עשה, אני לא יודע אם היה בעולם רוצח גדול



אתה יהודי, תביא עוד יהודי!

להיות מורות, יש לנו כבר בעזרת השם מספיק מורות לשנה הבאה, ולכן מי שלוקחת את העבודה צריכה להיות רצינית בעבודה, מי שרוצה לבלות את הלילות, שתלך לבלות, אבל אם אני מלמד או מורה אני צריך להיות אחרי מנוחה ואחרי הקנה.

המשך בעזרת השם יתברך בשבוע הבא

בקריה, היום אוחזים כבר במצב הפוך, היום אני כבר צריך לבקש ממשפחות מהקריה שיסכימו להיות מורות בויליאמסבורג... בקשתי משתי משפחות שכבר רצו לעבר לקריה, שישארו עדין בויליאמסבורג, כי אין לי עדין מורות אחרות בויליאמסבורג.

עברנו עם המנהלת על הרשימה של המורות, מאד הרבה רוצות

ילדים אם עוד לא אכלו אכל טוב, ומרגישים רגוע! - ואם תשאלו הרי אסור לאכל לפני התפלה? - הבררה בידך להתפטר ממלמדות!

אותו דבר עם מורות; ברוך השם כשפתחו את בית פיגא פאן בקריה, לא היו לי מורות מהקריה, הייתי מכרח לבקש משתי משפחות מוויליאמסבורג שיסכימו לעבר דירה לליבערטי כדי שיהיו מורות

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

מה עושים בשתינקת לא זוחלת ברגיל?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

הבת שלנו כבר בת שנה וחדשים, בריאה ושלמה ברוך השם, אבל היא לא זוחלת על ארבע, היא רק זזה בישיבה, והיא גם יודעת לעמוד לבד.

אנשים שעוסקים בהתפתחות הילד, אמרו לאשתי שזחילה על ארבע מסייעת להתפתחות המוח וכו', ולא ממליץ לדלג על השלב הזה בחיים, של זחילה על ארבע.

השאלה האם לקחת אותה למכון להתפתחות הילד? מה גם שזה ברור בהוצאה נכבדת, או האם לתת לה להמשיך להתפתח בדרך שלה ללא התערבות חיצונית?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת יצא, י"ח מר-חשון, שנת ה'תשפ"ד לכבוד ... גרו יאיר קבלתי את מכתבך.

עמהם. לא נכנס אתו כהן לבית עולמו, עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהונה מבניו ומבני בניו עד חמשים שנה, ואחר כך נכנס אותו כהן לבית עולמו", הוא זכה לעלות לארץ ישראל עם כל ילדיו ביחד עם עזרא הסופר, וכל בניו נעשו כהנים גדולים בבית המקדש, והוא זכה לבנים ובני בנים שפולם עשו את העבודה בבית המקדש; רואים מכאן שתפלה היא העצה לזכות לילדים כשרים.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת תולדות תשפ"ד)



איך אני מתאפקת מלהרביץ לבת שלי?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מתעצבנת יותר מידי מהר על הבת שלי, אני מרביצה, ואחר כך אני מרגישה כל כך רע ואני בוכה. היא הופכת לי צלחות, ואני צריכה לנקות את זה, ואני מתעצבנת ומרביצה לה. או בשצריכים לצאת היא מתחילה להוריד את הנעלים בערך חמש

זה לא משנה אם תינוק קטן זוחל על ארבע או שהוא זז ממקום למקום בישיבה; יש ילדים שזוחלים, וילדים שזזים כך וכו', אין צורך לעשות משהו בענין, כי אלו שזוחלים - המוח שלהם לא יותר מחדד מאלו שלא זוחלים.

אם אתה רוצה שהבת שלך תגדל הכי טוב ויפה - תבקש על ילדיך בכל בקר למשך שלוש דקות על השעון, כך הם יגדלו בריאים ויראי שמים. כמו שאנחנו יודעים את הספור שמוהרא"ש כל כך הרבה לספר לנו, שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (תנא דבי אליהו רבא, פרק יח): "מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר, והיו לו עשרה בנים מאשה אחת, ששה זכרים וארבע נקבות, ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומתחנן ומבקש רחמים ומלחף בלשונו עפר, כדי שלא יצא אחד מהן לידי עבירה ולידי דבר מכער, כל יום הוא היה זורק עצמו על הארץ, בוכה ומבקש מהשם שכל ילדיו יהיו יהודים כשרים אמרו לא יצתה אותה שנה ולא שנית ולא שלישית, עד שבא עזרא והעלה את ישראל מבבל, והעלה אתו כהן

פעמים... למה אני מרביצה? אני לא יכולה לסלח לעצמי.

אני גם אומרת לה על כל דבר לא, מה שהיא מבקשת זה לא, מה שהיא נוגעת זה לא, ושמעתי מראש הישיבה שליט"א שאומר בשעור שאי אפשר להגיד רק לא, צריכים לתת משהו במקום זה. מה צריכים לתת במקום?

אני רוצה לבקש חזוק על חנוכה, לחנוך יפה, בלי מכות, מסכנה הבת שלי שמסתובבת עם שתי לחיים אדמות, ואני בוכה כי אני מתחרטת.

עוד משהו, אני רוצה לתת לה לשתות רק מים, ובעלי נותן לה שתיה מתוקה, ואחר כך היא כבר לא רוצה מים. בקשתי מבעלי שלא יתן לה אבל זה לא עוזר, הוא אומר שאם זה מנח על השלחן מתר לה לקבל, כי היא כבר ראתה את זה, ואני אומרת שאפילו שזה מנח על השלחן היא לא צריכה את זה.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שופטים, כ"ו מנחם-אב, שנת ה'תשפ"ג

קבלתי את המכתב.

ראשית אתם צריכים לדעת, שאסור להפכות ילדים. שנית, אם צריכים לחנוך את הילדים וצריכים פעם לתת סטירה קטנה - זה גם לא על הפנים, רק על הידיים,

ושלישית, רק אם זה לא מתוך כעס; בשעת כעס אסור לתת אפילו סטירה קטנה, כשכועסים אי אפשר לחנוך, חנוך הוא רק כשהאדם רגוע, הוא שולט על עצמו, וזה גם עלול להיות מסכן; אסור לגעת בילד בשעת כעס, עלולים להזיק חס ושלום לילד.

כעס הוא נורא, וכעס אצל אשה הוא עוד יותר גרוע; כל הבית נחרב. רבנו אומר (ספר המדות אות כעס, סימן טו): "כעס של אשה, מחריב את הבית", הילדים גדלים שוטים, רבנו אומר (שם, סימן כד): "על ידי כעס מוליד בנים שוטים", כעס זה עבודה זרה.

אם הילדה שלכם עושה מהפכות - זה לא תרוץ להרביץ, רבנו אמר לנו שלא להפכות ילדים. רבי נתן זכרוננו לברכה תמיד היה מספר לרבנו בפרטי פרטיות כל דבר מהחיים שלו ושואל אם הוא עשה טוב או לא. פעם אחת רבי נתן ספר לרבנו: "בני לא רצה להשתתף בסעודת השבת כי הוא לא רצה לשבת ליד האורח שהבאתי הביתה, כי נדף ממנו ריח רע וכו', ונתתי לו סטירה כדי שהוא יצית ויבוא לסעודה", כשרבינו שמע את זה הוא אמר לו: "ילד מכים?! מהדבור הזה כבר נשאר אצל אנשי שלומנו שלא מכים ילדים.

אבא יקר אני מתרגזת כל כך מהר, אני לא יודעת מה לעשות; אני יוצאת מהכלים מהילדים שלי, אני מתפשת, אין לי כח, ואחר כך אני מכה אותם; תעזר לי שאזכר שמכות זה לא חנוך, שאחנך אותם בדרך הנכונה ושהם יגדלו פשרים קדושים."

אם הילדה שלכם עושה מהפכות - זה לא תרוץ להרביץ, רבנו אמר לנו שלא להפכות ילדים. רבי נתן זכרוננו לברכה תמיד היה מספר לרבנו בפרטי פרטיות כל דבר מהחיים שלו ושואל אם הוא עשה טוב או לא. פעם אחת רבי נתן ספר לרבנו: "בני לא רצה להשתתף בסעודת השבת כי הוא לא רצה לשבת ליד האורח שהבאתי הביתה, כי נדף ממנו ריח רע וכו', ונתתי לו סטירה כדי שהוא יצית ויבוא לסעודה", כשרבינו שמע את זה הוא אמר לו: "ילד מכים?! מהדבור הזה כבר נשאר אצל אנשי שלומנו שלא מכים ילדים.

לגבי וכו'; הבעל צודק, אם יש על השלחן שתיה מתוקה

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיוזק (נשים) שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד 079-704-0069 ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363 קנדה 438-320-9090

קול ברסלב שיעורים; חיוזק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד 079-704-0066 ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361 קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370 מייל חיוזק יומי chizikyomi@gmail.com